

RISINĀJUMU | ĒRA

JAUNUMI
№ 22, JANVĀRIS 2013

Tiem, kuri seko līdzī intelligentu inženiertehnisku risinājumu tendencēm

Saturs		
➤ Jaunumi		2 lpp.
➤ Jauns Projekts. Modernākā datu centra Baltijā tehnisko apkalpošanu veiks Fima		2 lpp.
➤ Modernizācijas projekti. Dzelzceļš kā nozīmīgs tautsaimniecības virzītājspēks		3-4 lpp.
➤ Intervija. Saruna ar Southwest Microwave vadītāju Martinu Lombergu		5-6 lpp.
➤ Notikums. RTU 150 gadu jubileju atzīmē ar vērienīgu lieluzvedumu «Radi tālāk!»		7 lpp.
➤ Mūsdienīgi risinājumi. Mūsdienu cietumu drošības risinājumi		8-9 lpp.
➤ Mērķi. XXI gadsimta fenomens - gudrās pilsētas		10-11 lpp.

Jaunumi

- ▶ Oktobrī investīciju banka GILD Corporate Finance publicē simts visvērtīgāko Lietuvas uzņēmumu sarakstu. 95. vietu tajā ieņem kompānija Fima, **vienīgā inženierisnājumu kompānija**, kura iekļuvusi šajā reitingā. Sastādot reitingu GILD100, uzņēmumi tiek vērtēti pēc to akciju cenas gada pirmajā dienā.
- ▶ Kompānijas Fima meitas uzņēmums Baltkrievijā uzsācis **videonovērošanas sistēmas** uzstādīšanu Minskas automobiļu rūpnīcā MAZ. Šī projekta ietvaros kompānija Fima **uz IP tehnoloģiju bāzes** uzstādīs sistēmu un aprīkos videonovērošanas centru. **Rūpnīca MAZ** ir viens no lielākajiem uzņēmumiem visā Baltkrievijā, tajā strādā aptuveni 25 tūkstoši cilvēku.
- ▶ Kompānijas Fima meitas uzņēmums Polijā pabeidzis aprīkot **Varšavas kardioloģijas institūta datu centru**. Datu apstrādes centra moduļu konstrukcija nodrošina būves vienkāršas un elastīgas paplašināšanas iespējas, kas saistītas ar institūta vajadzībām atbilstoši informāciju tehnoloģiju attīstībai.
- ▶ Kompānijas Fima meitas uzņēmums Baltkrievijā parakstījis līgumu ar **Baltkrievijas Republikas Robežsardzes dienestu par videonovērošanas sistēmas** uzstādīšanu dzelzceļa stacijā uz robežas ar Ukrainu. Kompānijas speciālisti adaptēs un uzstādīs inteligentu programmnodrošinājumu, kas ļaus realizēt automātisku sekošanu aizdomīgiem objektiem un analizēt cilvēku pārvietošanos stacijas teritorijā.

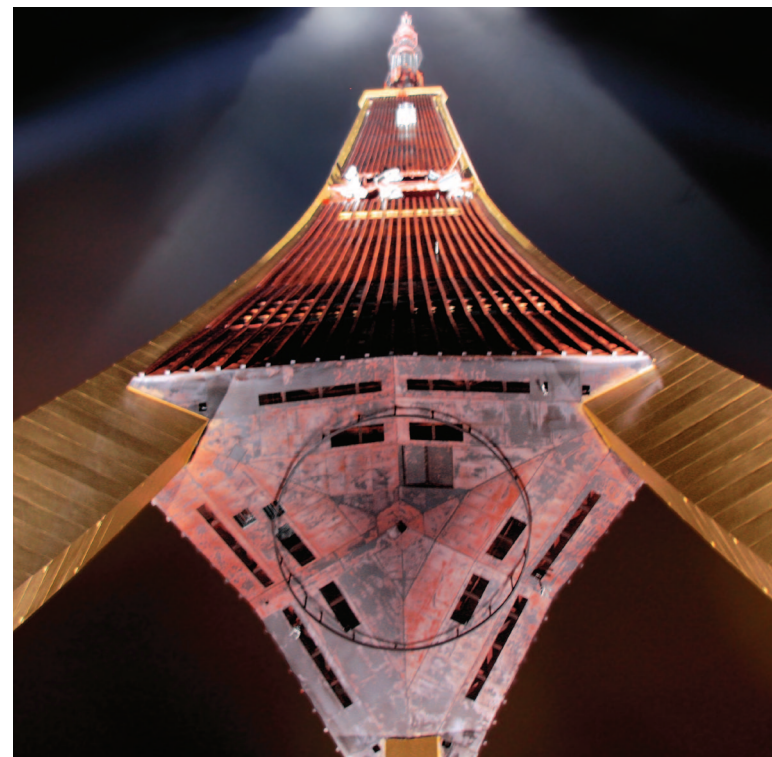
JAUNS PROJEKTS

Modernākā datu centra Baltijā tehnisko apkalpošanu veiks Fima

Pagājušā gada nogalē tika parakstīts līgums par servisa pakalpojumu sniegšanu starp Latvijas Valsts televīzijas un radio centru (LVRTC) un inteligento inženiertehnisko risinājumu uzņēmumu FIMA. Kā jau ziņots iepriekš, 2012.gada martā tika nodots ekspluatācijā viens no modernākajiem un drošākajiem datu centriem Baltijā. Sarežģīto projektu īstenoja uzņēmums Fima, ieviešot inovatīvas tehnoloģijas, kas atbilst mūsdienu IT nozares prasībām. Šobrīd **sadarbība turpinās** un ir noslēgts tehniskās apkalpošanas līgums uz turpmākajiem 3 gadiem. Līgumā paredzēts veikt plānveida tehniskās apkopes aukstumpgādes, ventilācijas, nepārtrauktas barošanas avota, elektroapgādes sistēmām un nodrošināt datu centra infrastruktūras pārvaldības sistēmas (DCIM) programmatūras atbalstu.

„Tas, ka noslēdzām servisa apkalpošanas līgumu nozīmē, ka klients mums uzticas kā ekspertiem. Tā ir ļoti svarīga ziņa, jo reputācija un profesionalitāte ir tas, kas biznesa aprindās tiek vērtēts visaugstāk. Esam pierādījuši to, ka varam likt roku uz sirds par labi padarītu darbu. Turklāt varam būt lepni, ka mūsu ekspertus aicina arī ārpus Latvijas stāstīt par šī projekta pieredzi un izmantotajām inovācijām”, komentēja Fima valdes priekšsēdētājs Andis Lagzdīņš.

Kā ziņo LVRTC preses dienests, televīzijas torni 2012.gada decembrī apmeklēja valsts prezidents Andris Bērziņš. Vizītes laikā prezidents iepazinās ar valstiski stratēģiskā objekta nākotnes attīstības plāniem un apmeklēja arī jauno datu centru, iepazīstoties ar tā inovatīvajiem risinājumiem.

LABI ZINĀT

Objekts faktos un skaitļos

IT sistēmu jauda 300Kw(pēc 1.kārtas)

Projekta būvniecības izmaksas 1,52 miljoni eiro. Projekta specifika: Baltijā modernākie vispārceltnieciskie, vājstrāvu, IT infrastruktūras un datu centra infrastruktūras pārvaldības risinājumi; īpaši energoefektīvs dzesēšanas risinājums - karstā un augstā gaisa fiziska nodalīšana. Augsts datu centra **nepārtrauktas darbības rādītājs: 99,99%**. Tehniskās apkalpošanas līgums noslēgts uz 3 gadiem.

Dzelzceļš kā nozīmīgs tautsaimniecības virzītājspēks

Kā ziņo Latvijas Dzelzceļa preses centrs, tad turpmākā nozares attīstība saistās ar **pārvaldājumu apjomu palielināšanos un infrastruktūras modernizācijas plāniem**. Koncerns ir izvirzījis konkrētus stratēģiskos mērķus, kas sevī ietver nodrošināt dzelzceļa infrastruktūras caurvedes spēju atbilstoši pieprasījumam vidējā termiņā (līdz 2015.gadam) līdz 85 miljoniem tonnu kravu gadā. Kā arī nodrošināt konkurētspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumu izmaksu līmeni un nodrošināt dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumu līmeni atbilstoši pārvaldātāju pieprasījumam.

Šobrīd uzņēmums UAB FIMA veic būvdarbus objektā „Otrā sliežu ceļa būvniecība posmā Skrīveri – Krustpils”. Projekta ietvaros notiek telekomunikāciju, dzelzceļa signalizācijas un elektroapgādes sistēmu modernizācija, kā arī atsevišķu stacijas ēku telpu rekonstrukcija.

UAB Fima elektrificē dzelzceļa posmu arī līdz Baltkrievijas robežai

Novembrī kompānija UAB Fima, Eurovia Lietuva un Eurovia Čekija konsorcijs parakstīja līgumu ar dzelzceļa kompāniju Lietuvos geležinkailai par dzelzceļa posma Jaunā Viļņa – Kena

elektrifikāciju.

Šī dzelzceļa posma elektrifikācija ir šāda veida pirmais projekts kopš Lietuvas neatkarības atjaunošanas. Būvdarbus veiks kompānija Eurovia, savukārt kompānija Fima ievilks kontakttīklu un uzstādīs vilces apakšstacijas 110/27,5/10 kV.

«Lietuvai šis ir projekts ar lielu stratēģisko nozīmi. Tā realizācija kļūs par pēdējo trūkstošo daļu starptautiskās dzelzceļa līnijas posma Viļņa – Minska elektrifikācijas darbā. Elektrificēta dzelzceļa satiksme ar Baltkrieviju nodrošinās ne tikai efektīvāku pasažieru plūsmu starp Viļņu un Minsku, bet arī sniegs Lietuvai

► Turpinājums seko 4 lpp.

Latvijas dzelzceļa līnijas

būtiskas priekšrocības konkurences cīņā par tranzīta kravu plūsmām», - par projektu sacīja kompānijas Fima ģenerāldirektors Gintaras Juknavičius.

Tiek plānots, ka pēc elektrisko vilcienu kustības uzsākšanas šajā ceļa posmā viss ceļš no vienas galvaspilsētas līdz otrai kļūs ievērojami ātrāk veicams un ilgs tikai 2 stundas.

Dzelzceļa posma elektrifikācijas darbus plānots pabeigt līdz 2015. g.

Ziemeļu kaimiņu komentārs

„Pēdējo gadu investīcijas Igaunijas dzelzceļa attīstībā ievērojami paaugstinājušas satiksmes drošības, ātruma un komforta līmeni. Nepieciešamie priekšnosacījumi kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai gan kravu, gan pasažieru pārvadājumiem ir nodrošināti.

Daudzi no ES struktūrfondu līdzfinansētiem projektiem jau pabeigti 2012. gadā. Šobrīd darbs rit pie dažiem rekonstrukcijas projektiem, kuriem jābeidzas 2013.gada ietvaros. Šobrīd varam apgalvot, ka Igaunijas dzelzceļa stāvoklis nekad nav bijis labāks kā šodien,” Liina Hallik, AS Eesti Raudtee komunikāciju vadītāja.

Baltijas dzelzceļa līnijas skaitļos

➤ LIETUVA

DZc kopējais līniju garums: **1800 km**
 Elektrificēto līniju garums: **122 km**
 Stacijas un pieturpunkti: **107**

Modernizācija, ko veikusi FIMA:
 226 km, to starp 30 pieturpunkti

➤ LATVIJA

DZc kopējais līniju garums: **1884 km**
 Elektrificēto līniju garums: **257 km**
 Stacijas un pieturpunkti: **152**

Modernizācija, ko veikusi FIMA:
 59 km, to starp 8 pieturpunkti

➤ IGAUNIJA

DZc kopējais līniju garums: **1125 km**
 Elektrificēto līniju garums: **132 km**
 Stacijas un pieturpunkti: **62**

Saruna ar Southwest Microwave vadītāju Martinu Lombergu

Uzņēmums Fima 2012.gada nogalē **Rīgā rīkoja semināru par jaunākajām tehnoloģijām perimetra drošības risinājumos, pulcējot vairāk nekā 50 interesentus.** Sadarbībā ar vienu no lielākajiem pasaules ražotājiem Southwest Microwave semināra laikā bija iespēja redzēt sistēmu paraugdemonstrējumus. Ar savu **pieredzi dalījās arī „Klaipēdos nafta” pārstāvis**, runājot par izaicinājumiem, ar ko nācies saskarties 37,4 ha lielās teritorijas naftas termināļa apsardzes sistēmas ierīkošanā.

„Esam priecīgi, ka semināra tēma izraisīja lielu interesi. Atsaucība no dalībnieku puses tiešām bija liela. Kā jau minēju iepriekš, dzīvojot 21.gadsimtā, ir būtiski sekot līdzi jaunākās paaudzes inženiertehniskiem atklājumiem. Tāpēc bija ļoti vērtīgi, ka viesiem bija iespēja redzēt tehnoloģijas un pamēģināt kā tās darbojas praksē. Gribētos pateikt paldies visiem semināra viesiem un cerams, ka sadarbība realizēsies arī kopējos projektos,” tā Fima valdes priekšsēdētājs Andis Lagzdīņš.

Southwest Microwave vadītājs Martins Lombergs

► Turpinājums seko 6 lpp.

Kādi ir galvenie uzņēmuma virzieni?

Southwest Microwave inc. tika nodibināts 1971.gadā un galvenie virzieni ir: perimetra drošības sistēmu risinājumi un mikroviļņu starpsavienojumu ierīču risinājumi.

Kādi ir vislielākie ar drošību saistītie apdraudējumi, ar kuriem uzņēmumi saskaras 21. gadsimtā?

Apdraudējumi dažādās valstīs un reģionos ir atšķirīgi. Visizteiktākie, pēc mūsu domām, ir terorisms, zādzības, nelegāla imigrācija, cilvēku un transportlīdzekļu nolaupīšanas gadījumi, kā arī ar drošību saistīti aspekti.

Vai Jūs uzskatāt, ka Baltijas valstīs pastāv īpaši apdraudējumi?

Es uzskatu, ka galvenie apdraudējumi, tāpat, kā jebkur citur, ir zādzības un terorisms, taču arī nelegālā imigrācija ir uzskatāma par apdraudējumu, jo pastāv dažādi transporta mezgli, kas savieno ES neietilpstošās Austrumu reģiona valstis ar Eiropu.

Kas Jūsu pieredzē ir bijis visizaicinošākais projekts, attiecībā uz dažādiem tehniskajiem risinājumiem?

Vislielākais šāda veida projekts bija Vācijā esošās sprāgstvielu noliktavas apsardzes risinājums. Izaicinājums bija integrēt slēptu ielaušanās mēģinājumu

atklāšanas sistēmu neraksturīgā zemes profilā, kas bija īpaši paredzēts sprāgstvielu novietošanai.

Kādas ir Jūsu prognozes attiecībā uz tehnoloģiju attīstību apsardzes jomā?

Perimetru praktiski nav iespējams apsargāt, izmantojot tikai vienu tehnoloģiju, tādēļ neraksturīgai dažādu tehnoloģiju integrācijai ir izšķiroša nozīme. Lai ziņošana par trauksmi būtu efektīva, releja kontaktu vietā aizvien vairāk tiek izmantotas programmatūras interfeisa iespējas,

tādējādi nodrošinot netraucētu integrāciju. Ir pieejamas daudzas tehnoloģijas, bet sistēmas, kurās tiek izmantots varš, ir visprecīzākās un visstabilākās sistēmas, kas parāda stabilu punkta atrašanās vietu, vienlaicīgi nodrošinot augsta līmeņa aizsardzību un nelielu viltus trauksmju gadījumu skaitu.

Cik liela nozīme ir klienta zināšanām par Jūsu piedāvātajām sistēmām? Vai arī Jūs uzticat šo jautājumu integrētājiem, partneriem?

Ir ļoti svarīgi, lai gala lietotāji izprastu tehnoloģijas iespējas, tādējādi tie var būt pārliecināti par to, ka sistēma nodrošinās atbilstošu to īpašuma aizsardzību. Tāpat izšķiroša nozīme ir tam, lai mūsu integrētāju partneri pilnībā izprastu sistēmas īpašības un to, kā iespējams apvienot papildu drošības elementus, piemēram, CCTV (slēgtas ķēdes televīzijas sistēmas), kā arī piekļuves kontroli.

Kādēļ uzņēmumiem vajadzētu ieguldīt drošības sistē-

mu inovācijās? Kāda būs šo inovāciju ietekme uz uzņēmuma drošības politiku?

Apdraudējums nav saistīts tikai ar finansiālajiem aspektiem – tiek apdraudētas arī cilvēku dzīvības, tādēļ ir svarīgi, lai uzņēmumi vienādi aizsargātu gan cilvēkus, gan īpašumu, izmantojot drošības un apsardzes sistēmas. Drošas telpas nodrošinās organizācijām finansiālas priekšrocības, kas savukārt sekmēs uzņēmuma panākumus un ilgtspējīgumu.

RTU 150 gadu jubileju atzīmē ar vērienīgu lieluzvedumu «Radi tālāk!»

2012.gada noslēgumā Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) ar vērienīgu mūzikas, mākslas un tehnoloģiju caurvītu lieluzvedumu «Radi tālāk!» Arēnā Rīga atzīmēja 150 gadu jubileju.

Skatītājus priecēja vijolniece Baiba Skride, pianists Vestards Šimkus, dziedātājs Intars Busulis, operas soliste Inga Kalna, ģitārists Kaspars Zemītis, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris ar maestro Aleksandru Viļumani pie diriģenta pulsts, aktieris Arturs Skrastiņš, RTU kori «Gaudeamus» un «Delta», TDA «Vektors» un «Dancis», kā arī citi mākslinieki. Lieluzvedumu klātienē noskatījās vairāk nekā 6000 cilvēku. Uz Baltijas senākās tehniskās universitātes svinībām bija ieradušies RTU absolventi, studenti, darbinieki, partneri un draugi.

Par godu nozīmīgajai jubilejai veidotajā uzvedumā «Radi tālāk!» mūzika, māksla un oriģinālas Roberta Rubīna veidotas video projekcijas uzbūra tehnoloģisku parādi, kas skatītājiem vēstīja par RTU zinātniskajiem sasniegumiem un būtiskākajiem notikumiem cauri gadsimtiem. Orķestris kopā ar dejojājiem iespēlēja dažādas RTU vēstures

ainas – augstskolas dibināšanu, kara gadus un padomju varas laikus. Savukārt video projekcijas ļāva pakavēties jaukās atmiņās Rīgas Politehniskā institūta absolventiem, un sniedza ieskatu tajā, ko šobrīd RTU dara studenti un pētnieki. Klātesošajiem bija iespēja ne tikai vērot lieliskus priekšnesumus, bet sadziedāties pašiem, izpildot studentu

„„Inteliģento inženiertehnisko risinājumu uzņēmums SIA „FIMA” 2012.gada nogalē parakstīja sadarbības līgumu ar RTU, lai sekmētu turpmāku biznesa un akadēmiskās vides kopdarbu. Par šādu soli priecājas abas puses, cerot uz radošu risinājumu pienesumu nozarei, teic SIA „FIMA” valdes priekšsēdētājs Andis Lagzdīņš. „Būtiski ir izveidot kvalificētu speciālistu bāzi, kas sekmēs ekonomikas attīstību kopumā. Tāpēc ceram uz studentiem un zinātniekiem kā inovatīvu risinājumu ģeneratoriem, savukārt mēs universitātei palīdzēsim sagatavot speciālistus ar praktiskām zināšanām.”

RTU mācību prorektors Uldis Sukovskis un Fima valdes priekšsēdētājs Andis Lagzdīņš

himnu «Gaudeamus» un Liepājas brāļu dziesmu «Tikai tā», kuras laikā tika sumināti RTU pieredzes bagātākie mācībspēki un studenti.

RTU (tolaik – Rīgas Politehniskā augstskola) ir pirmā augstākās izglītības mācību iestāde tagadējās Latvijas teritorijā un senākā tehniskā universitāte

Baltijā, tā dibināta 1862. gada 14. oktobrī. Absolventu vidū ir gan vienīgais Latvijā dzimušais Nobela prēmijas laureāts Vilhelms Ostvalds, gan leģendārais Rīgas mērs Georgs (Džordžs) Armitsteds, kā arī LR Valsts prezidents Andris Bērziņš, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un citi zinātnē un sabiedrībā nozīmīgi cilvēki.Šobrīd universitā-

tes astoņās fakultātēs studē ap 15 000 studentu. RTU ir Latvijas tehniskās un inženierizglītības centrs ar plašām augstākās izglītības iegūšanas iespējām un pārdomāti veidoti pētniecības attīstības bāzi 30 laboratorijās un centros, 33 pētniecības institūtos un 103 katedrās un profesoru grupās.

Mūsdienu cietumu drošības risinājumi

Lietuvas cietumu modernizācija, kas tik ilgi tika atlikta uz nenoteiktu laiku, **beidzot ir sākusi virzīties uz priekšu**. Par pirmo pārveidojumu posmu, kas aptvers visas valsts ieslodzījuma vietas, kļuva galvaspilsētas cietuma Lukiškes pārcelšana no Viļņas uz Praveniškes. Šobrīd Cietumu departaments nodarbojas ar privāta investora meklējumiem, kas trīs gadu laikā varētu aprīkot cietumu ar 320 vietām. **Praveniškes cietums būs pirmā valstī modernā ieslodzījuma vieta, kurā iekšējā un ārējā drošība tiks nodrošināta, izmantojot jaunākos elektroniskos inženierzinātņu resursus.**

Izsludinātajā konkursā piedalās arī uzņēmums Fima, kurai ir daudzu gadu pieredze drošības inženiertehnisko risinājumu ieviešanas jomā. Konkursa sagatavošanās laikā uzņēmuma Fima speciālisti intensīvi pētīja citu valstu pieredzi ieslodzījuma vietu modernizācijā un aktīvi konsultējās ar saviem ārzemju partneriem.

„Mēs vēl neesam nodarbojušies ar drošības un aizsardzības risinājumu ieviešanu cietumos, un arī visā Lietuvā pašlaik nav uzņēmumu, kuriem būtu zināma pieredze šajā jomā. Tomēr mūsu pieredze drošības sistēmu uzstādīšanā tādos paaugstināta riska objektos kā, piemēram, Ignalinas atomelektrostacija, naftas bāzes un lidostas, kā arī mūsu ārzem-

ju partneru pieredze drošības sistēmu uzstādīšanā cietumos ļāva mums konkursa vajadzībām izstrādāt modernas un augsti tehnoloģiskas drošības sistēmas variantu. Tas nodrošinās visaugstāko personāla drošības līmeni. Šo risinājumu nosacījumu izmaiņu gadījumā ir iespējams viegli modificēt, bet tā tehniskā uzturēšana neprasa lielas izmaksas,” – pastāstīja uzņēmuma Fima attīstības direktors Vitautas Zinkjavičius.

„„Jaunākās tehnoloģijas efektīvi papildina parastās fiziskās un mehāniskās drošības metodes, kas joprojām tiek izmantotas labošanās iestādēs. Tās palīdz efektīvi pārvaldīt dažāda veida riskus, samazināt tiešos kontaktus starp ieslodzītajiem un personālu.

➤ Turpinājums seko 9 lpp.

UAB Fima attīstības vadītājs V. Zinkjavičius „Cietums – viena no sarežģītākajām inženierbūvēm, kas no citām ēkām ar augstām drošības prasībām atšķiras ar to, ka galvenais riska faktors ir cilvēks – ieslodzītais”.

Darbinieku drošības risinājumi

Kā uzskata V. Zinkjavičius, jaunākās tehnoloģijas varētu palīdzēt Lietuvas labošanās iestādēm atrisināt aktuālākās problēmas, starp tām – darbinieku drošības nodrošināšanu un aizliegtu priekšmetu nodošanas novēršanu.

No drošības viedokļa Mūsdienu cietumu drošības risināju-

mi ir ļoti sarežģīti. Cietumā visas darbības tiek veiktas saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem, bet cilvēku ienākšana un mantu nodošana ir stingri reglamentēta. Lielāko daļu sava darba laika darbinieki pavada starp ieslodzītajiem, kas nozīmē pastāvīgu fiziskā uzbrukuma vai psiholoģiskā spiediena draudus.

Viens no efektīvākajiem šo risku samazināšanas veidiem,

stāsta V. Zinkjavičius, ir tiešā kontakta starp ieslodzītajiem un uzraugiem samazināšana. „Elektroniskie līdzekļi ļaus daudzās darbības veikt no attāluma, bez tiešas cilvēka iejaukšanās. Piemēram, pēc iekšējo ziņojumu sistēmas uzstādīšanas uzraugam vairāk nevajadzēs katru reizi pēc ieslodzītā aicinājuma doties pie kameras. Izmantojot iekšējos sakarus, ieslodzītais tieši no savas kameras varēs sazināties ar virsnieku, kurš savukārt ieslodzītajam dos attiecīgas instrukcijas”, apgalvo V. Zinkjavičius.

Modernajos cietumos tiem darbiniekiem, kuru pienākumos ietilpst tiešā komunikācija ar ieslodzītajiem, tiks piešķirti individuālie aizsardzības līdzekļi, kas kritiskās situācijās nodrošina ārkārtas saziņas ar apsardzes posteni un papildspēku izsaukšanas iespēju.

Aizliegtu priekšmetu atklāšana

Jaunākās tehnoloģijas nodrošina daudz efektīvāku aizliegtu priekšmetu kontroli. Labošanās iestādēs ienākošo un izejošo personu un viņu mantu kontrole ir rutinēts un ikdienišķs process. Šim nolūkam modernajos cietumos tiek izmantota īpaši progresīva tehnoloģija – speciāls aprīkojums, kas „identificē smaržas”, analizē gaisa sastāvu un pēc konstatētajām mikrodaļiņām nosaka, vai cilvēkam nav narkotisko vielu vai sprāgstvielu.

Ieplānotā pārveidošana

Lietuvas Republikas Tieslietu ministrijas izstrādāto ieslodzījuma vietu modernizācijas stratēģiju valdība apstiprināja jau 2009.gadā. Pirmais pārveidojumu posms, kas aptvers visas 11 valstī esošās ieslodzījuma vietas, būs Lukiškes cietuma pārvietošana no Viļņas centra. **Reforma palīdzēs atrisināt ielgušo ieslodzījuma vietu pārslogotības problēmu, kā arī nodrošinās lielāku Lietuvas ieslodzījuma vietu drošību.**

Igaunijas piemērs

Kā stāsta V. Zinkjavičius, lemjot jautājumu par Lietuvas ieslodzījuma vietu modernizāciju, mēs varam balstīties uz Igaunijas piemēru, kas jau ir sākusi reformēt savu cietumu sistēmu. Šobrīd valstī darbojas divi Eiropas standartam atbilstoši kameru tipa cietumi. Šajos cietumos lielākā daļa drošības problēmu tiek risinātas, izmantojot modernās tehnoloģijas. Viena no šiem cietumiem - Viru cietuma – aprīkošanā ar elektroniskajiem drošības līdzekļiem piedalījās arī uzņēmuma Fima partneri.

Objekta un darbinieku drošība tiek nodrošināta, izmantojot videonovērošanu, kuras vajadzībām tiek izmantotas kameras ar ļoti augstu izšķirtspēju un tālvadību. Kameru tīkls izveidots tā, lai nodrošinātu gan cietuma teritorijas perimetru, gan arī iekšējo telpu novērošanu. Vismodernākajā Igaunijas cietumā izmanto arī video attēla automātisko analīzi – sistēma ne tikai pārraida attēlu uz apsardzes posteņiem reālā laikā, bet arī analizē to atbilstoši

uzdotajiem kritērijiem.

„Sistēma video attēlus spēj izanalizēt pēc dažādiem kritērijiem. Tā var fiksēt kustību – piemēram, mēģinājumu pārrāpties pāri žogam, kustību pretējā virzienā, var atšķirt krāsas”, sistēmas darbības principus skaidroja V. Zinkjavičius.

Efektīvāki ir kompleksie risinājumi

Tāpat V. Zinkjavičius vērsa uzmanību uz to, ka drošības un aizsardzības problēmas risināšanai modernajos cietumos nepieciešams piesaistīt kompleksus risinājumus: „Jaunākās tehnoloģijas efektīvi papildina parastās fiziskās un mehāniskās drošības metodes, kas joprojām tiek izmantotas labošanās iestādēs. Tās palīdz efektīvi pārvaldīt dažāda veida riskus, samazināt tiešos kontaktus starp ieslodzītajiem un personālu. Tehnoloģijas ir papildus instruments, lai nodrošinātu drošību, tomēr ne mazāk svarīga drošības un kārtības uzturēšanas cietumā sastāvdaļa ir uzrauga kompetence un motivācija”.

XXI gadsimta fenomens – gudrās pilsētas

Visā pasaulē vērojams straujš urbanizācijas process. Speciālisti aprēķinājuši, ka šobrīd pilsētās dzīvo aptuveni puse no pasaules iedzīvotājiem, bet līdz 2030.gadam saskaņā ar ANO datiem šis rādītājs sasniegs 60 %. Pieaugošais pilsētu skaits rada jaunas problēmas pilsētu pašvaldībām. **Kā ar ierobežotiem resursiem apmierināt pieaugošās pilsētas prasības, kā nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus iedzīvotājiem un vienlaicīgi samazināt apkārtējās vides piesārņojuma līmeni?**

„Gudrās pilsētas – tās ir tādas pilsētas, kurās, izmantojot jaunākās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, iedzīvotājiem tiek sniegti daudz kvalitatīvāki pakalpojumi un daudz ekonomiskāk izmanto esošos resursus, kā arī mazāk piesārņo apkārtējo vidi.

Izeja – gudrās pilsētas tehnoloģijas

Straujās urbanizācijas apstākļos parastie ekonomijas un ražīguma paaugstināšanas līdzekļi kļūst neefektīvi, tāpēc pilsētām nākas meklēt inovatīvus risinājumus. Aktīvi jāievieš progresīvi informācijas un komunikācijas līdzekļi kā arī „zaļās” tehnoloģijas saudzīgākai enerģijas izmantošanai. Šajā virzienā attīstās arī Lietuvas pilsētas.

Uzmanība transporta sektoram

Viedo tehnoloģiju ieviešanu pilsētās aktīvi atbalsta Eiropas Komisija, kas jau ir sākusi īstenot dzīvē iniciatīvu saistībā ar gudro pilsētu izveidošanu, vislielāko uzmanību pievēršot enerģijas izmantošanas un sabiedriskā transporta jautājumiem.

Šobrīd transporta sektors ģenerē aptuveni vienu piekto daļu no visa oglekļa dioksīda, kas tiek ražots ES valstīs, tajā pašā laikā Eiropas Komisijas mērķis līdz 2020.gadam šo rādītāju samazināt par 20%. Tīkmēr transportlīdzekļu skaits ES turpina pieaugt - tiek pieņemts, ka līdz 2020.gadam kravas transporta apjoms pieaugs par 50%, bet pasažieru satiksmes apjoms palielināsies par 35%.

Papildus jautājumam par atmosfēras piesārņojuma samazināšanu Eiropas valstis aktīvi risina arī autoceļu caurlaides spējas problēmu. Eksperti lēš, ka sastrēgumu un dīkstāvju re-

► Turpinājums seko 11 lpp.

zultātā Eiropas Savienībai gadā tiek radīti zaudējumi vairāk nekā 100 miljardu eiro apmērā.¹

Kompleksais problēmu risinājums

Kā uzskata uzņēmuma Fima projektu vadītājs Simonass Šidlauskas, Rietumeiropas valstis aktīvi ievieš jaunākās tehnoloģijas, lai atrisinātu problēmas pilsētās, kas saistītas ar transporta plūsmas palielināšanos. Šādam piemēram seko arī Lietuvas pilsētas.

Jaunāko tehnoloģiju transporta risinājumu priekšrocība ir tā, ka viens līdzeklis palīdz atrisināt vairākas problēmas: „Visas autotransporta problēmas ir savstarpēji saistītas. Pilsētas transporta apjomu pieaugums rada satiksmes sastrēgumu un oglekļa emisijas atmosfērā palielināšanos, kā arī avāriju skaita un nāves gadījumu CSN pieaugumu, un paātrina ceļa nodilumu. Inteliģentās transporta sistēmas ļauj atrisināt šīs problēmas kompleksī, nevis katru atsevišķi”.

Sabiedriskā transporta efektivitātes paaugstināšana

Kā uzskata S. Šidlauskas, par vienu no gudras pilsētas transporta sistēmas attīstības prioritātēm ir jāklūst efektīvam sabiedriskajam transportam. „Lai novērstu ielu pārslogotību un palielinātu transporta plūsmu, nepieciešams ar dažādām metodēm stimulēt cilvēkus izmantot sabiedrisko transportu.

Šādi risinājumi kā, piemēram, elektronisko bilešu sistēma, ļauj padarīt sabiedrisko transportu vēl ērtāku. Pagaidām Lietuvā elektronisko bilešu sistēmu sabiedriskajā transportā ir ieviešus tikai atsevišķas pilsētas. Nākotnē tās visas tiks apvienotas vienotā sistēmā, kas aptvers gan atsevišķas pilsētas, gan arī dažādus transporta veidus. Vienotas biļetes koncepcija ir viens no svarīgākajiem ES transporta politikas virzieniem”, teica S. Šidlauskas.

Mazāk pārgalvju un pārkāpēju

Uz jautājumu par inteliģentās transporta sistēmas iespējām, risinot citu aktuālu pilsētas problēmu - ātruma pārsniegšanu - S. Šidlauskas atbildēja, ka visefektīvākais līdzeklis šādu likumpārkāpēju disciplinēšanai ir vidējā ātruma mērīšana: „Ātruma mērītājs darbojas tikai ierobežotos ceļu posmos. Pabraucot garām šādām mērītājam, auto vadītāji visbiežāk atkal palielina ātrumu. Viens no efektīvākajiem veidiem, kā cīnīties pret pārdrošiem vadītājiem pilsētās un uz automaģistrālēm, ir transporta līdzekļa vidējā ātruma mērīšana visā kustības maršrutā”, paskaidroja S. Šidlauskas.

Aktuāli arī mazpilsētām

Inteliģento transporta sistēmu jomas speciālisti uzsver, ka šīs tehnoloģijas veiksmīgi tiek izmantotas gan lielās, gan

arī mazās pilsētās. Intelektuālo tehnoloģiju asociācijas direktors Rolandas Juraitis arī apliecina, ka pilsētas lielums nav šķērslis, lai ieviestu jaunas tehnoloģijas: „Eiropā tieši tiek uzskatīts, ka pilsētai ar iedzīvotāju skaitu līdz 500 000 šajā ziņā ir vairāk perspektīvu nekā metropolei. Jo mazāka pilsēta, jo vieglāk savstarpēji vienoties un pieņemt pareizo lēmumu”.

Viņam piekrīt arī S. Šidlauskas: „Ceļu satiksmes vadības risinājumus viegli pielāgot jebkurai pilsētai atbilstoši tās vajadzībām un lielumam. Piemēram, nelielai pilsētai nav nepieciešams tāds ceļu satiksmes vadības centrs kā Viļņā. Šeit transporta plūsma nav tik intensīva, nav lielu satiksmes sastrēgumu. Pietiek ar vienu portatīvo datoru, no kura jebkurā brīdī varēs pieslēgties pilsētas ceļu satiksmes vadības iekārtām”.

Transporta plūsmu vadības sistēmām jābūt īpaši aktuālām tām mazpilsētām, kuras šķērso maģistrālie ceļi. „Piemēram, šāds ceļš šķērso Radviliškus un šajā pilsētā ir veseli četri krustojumi. Šeit jau ir iespējams izveidot nelielu satiksmes vadības centru, lai kontrolētu tranzīta satiksmi un nodrošinātu ātru un drošu tranzīta transporta satiksmi cauri pilsētai”, sacīja S. Šidlauskas.

Nuotrauka T. Bauro

„Pilsētai ar iedzīvotāju skaitu līdz piecsimt tūkstošiem ir daudz vairāk perspektīvu pārvērsties par gudru pilsētu un tā var to izdarīt daudz ātrāk nekā metropole.

UAB Fima pārstāvis S. Šidlauskas: „Intelektuālās transporta sistēmas ir daudz ekonomiskākas. Piemēram, modernie luksofori patērē divas reizes mazāk elektrības, nekā vecās iekārtas”.

¹ Eiropas Parlamenta ir Tarybos direktyva 2010/40/ES

Par „Fima” uzņēmumiem

„Risinājumu ēra” – ceturkšņa izdevums par aktualitātēm inteligēnto inženiertehnisko risinājumu jomā. Izdevējs – uzņēmums „Fima”. „Risinājumu ēra” tiek publicēta kopš 2006. gada un ir pieejama latviešu, lietuviešu, angļu un krievu valodās. Iepriekšējie izdevumi pieejami mājas lapas arhīvā www.fima.lv

LIETUVA
UAB „FIMA”
www.fima.lt

POLIJA
Fima Polska Sp. z o.o.
www.fimapolska.pl

LATVIJA
SIA „FIMA”
www.fima.lv

BALKRIEVIJA
OOO „FIMA BR”
www.fima.by

Uzņēmums „Fima” ir inteligēnto inženiertehnisku risinājumu līderis Baltijas valstīs, kas piedāvā telekomunikāciju, drošības, automātikas, datu centru, kā arī transportam un enerģētikai paredzētus risinājumus.

Uzņēmums inteligēntus inženiertehniskus risinājumus ievieš biznesa uzņēmumos un valsts organizācijās Baltijas valstīs un Baltkrievijā, pastāvīgi piedalās projektos, kuros tiek izmantotas tehnoloģiskas inovācijas. Gandrīz divdesmit darbības gados „Fima” jau ir īstenojusi vairākus tūkstošus dažāda apjoma un sarežģītības projektu.

Uzņēmuma „Fima” galvenā mītne atrodas Lietuvā, Viļņā, meitasuzņēmumi: Latvijā, Polijā, Baltkrievijā.

Vairāk informācijas www.fima.lv
Jums ir idejas, piedāvājumi vai komentāri? Rakstiet mums solutions.era@fima.lv

Pārpublicējot materiālu vai kā savādāk izmantojot informāciju no izdevuma „Risinājumu ēra”, atsauce obligāta.